

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci **žalobce: Ing. J. L.**, zastoupeného JUDr. Pavlem Jelínkem, Ph.D., advokátem se sídlem Dražkovice 122, Pardubice, proti **žalovanému: Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2006, č. j. KUJI/43843/2006 OŽP/874/2006, ve věci zásahu do významného krajinného prvku, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 6. 2008, č. j. 30 Ca 196/2006 - 71,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalovaný **je p o v i n e n z a p l a t i t** žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 2856 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Pavla Jelínka, Ph.D., advokáta se sídlem Dražkovice 122, Pardubice.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalovaný (dále též „stěžovatel“ či „správní orgán“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“), kterým tento soud zrušil pro vady řízení výrok II. jeho rozhodnutí ze dne 9. 6. 2006, č. j. KUJI/43843/2006 OŽP/874/2006, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Výrokem II. rozhodnutí stěžovatele bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod, odboru životního prostředí (dále též „prvostupňový správní orgán“), ze dne 8. 2. 2006, č. j. OŽP/2634/2005/DO, a potvrzen výrok 2) uvedeného rozhodnutí, kterým nebyl podle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), vydán souhlas s oplocením pozemku p. č. 1535/1 v k. ú. Knyk.

Jako právní důvody kasační stížnosti stěžovatel uvedl důvody obsažené v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel je přesvědčen, že rozsudek krajského soudu je v rozporu se zákonem a nedostatek důvodů rozhodnutí jej zároveň činí nepřezkoumatelným. Stěžovatel se domnívá, že řízení, které předcházelo vydání napadeným rozsudkem zrušeného rozhodnutí, nebylo stíženo vadou, která by mohla být důvodem ke zrušení jeho rozhodnutí, a dále má za to, že dokazování bylo ve správním řízení provedeno v rozsahu nutném vzhledem k předmětu řízení. Podle ust. § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny se rozhoduje mimo jiné o tom, zda záměr (v daném případě oplocení pozemku) může negativně nad zákonnou míru ovlivnit ekologickou a stabilizační funkci významného krajinného prvku. Uvedený zákon přitom nestanoví, aby byl přesně vymezen rozsah významného krajinného prvku nebo aby významný krajinný prvek byl ztotožněn s pozemkem nebo aby byla na pozemku určena hranice významného krajinného prvku. Podle názoru stěžovatele by to ve všech případech zákonem předvídaných významných krajinných prvků nebylo ani možné, ale ani účelné, protože záměr, který má významný krajinný prvek ovlivnit, se může nacházet i mimo samotný významný krajinný prvek. Je tedy nerozhodné, zda významný krajinný prvek zaujímá celý pozemek p. č. 1535/1 v k. ú. Knyk, či jen jeho část. Stěžovatel zastává názor, že pro posouzení této otázky je tedy plně dostačující odborné posouzení Agentury ochrany přírody a krajiny ze dne 4. 1. 2006, podle kterého „pozemek p. č. 1535/1 v k. ú. Knyk je tvořen geomorfologicky zřetelně vymezenou údolní nivou ...“. Stěžovatel měl tedy za prokázané, že na pozemku p. č. 1535/1 v k. ú. Knyk se ať už zcela nebo zčásti nachází významný krajinný prvek údolní niva. A dále měl na základě výše uvedeného odborného posouzení za prokázané, že případné oplocení předmětného pozemku by ekologické a stabilizační funkce údolní nivy ovlivnilo natolik negativně, že není souhlas k oplocení možno udělit, upozornil přitom na to, že zákon umožňuje neudělit souhlas již při pouhém ohrožení funkcí významného krajinného prvku, přičemž v daném případě by dle uvedeného odborného posouzení dokonce došlo k trvalým negativním změnám předmětného významného krajinného prvku (např. vymizení zvláště chráněných druhů). Pokud jde o námitky

v odvolání, zastává stěžovatel názor, že námitky je třeba vypořádat nikoliv podle toho, jakou váhu jim přikládá odvolatel, ale podle toho, jaký význam mají pro otázky řešené v daném správním řízení. Jestliže tedy je otázka přesné hranice významného krajinného prvku údolní niva či určení, zda se údolní niva nachází na celém pozemku nebo jeho části, pro řízení podle ust. § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny bezpředmětná, pak se stěžovatel touto námitkou odvolatele ve svém rozhodnutí zabýval pouze jako součástí jiné, podstatnější a k meritu věci směřující námitky, že totiž provedení oplocení nemůže vést k poškození nebo zničení údolní nivy ani k ohrožení či oslabení její ekologicko-stabilizační funkce. Tuto námitku stěžovatel vyvrátil v bodě e) 2 odůvodnění odkazem na bod d) odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Stěžovatel setrvává na stanovisku, že pro zjištění skutečného stavu věci provedl prvostupňový správní orgán kompletní dokazování tak, že pro daný případ spolehlivě zjistil stav věci. Ostatně žalobce ve správním řízení ani nenavrhoval důkazní prostředky ke zjištění, že by se na předmětném pozemku významný krajinný prvek nenacházel, popř. že by nebyl záměrem negativně dotčen, ač měl právo navrhopat důkazy na svou obranu. Stěžovatel vycházel při řešení skutkových otázek z odborného posouzení Agentury ochrany přírody a krajiny, kterou jako státem zřízenou organizaci považuje za dostatečně odborně erudovanou k posouzení otázek předvídaných ust. § 3 odst. 1 písm. b) a § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Stěžovatel nemohl při rozhodování brát v potaz posudek, který si žalobce nechal vypracovat rok a čtvrt po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, stejně tak jako rozhodnutí České inspekce životního prostředí z prosince 2007. Proto stěžovatel navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu zpět k dalšímu řízení.

Ve vyjádření ze dne 20. 3. 2009 žalobce uvedl, že krajský soud se předmětnou věcí zabýval velmi důsledně, žalobní důvody hodnotil ze všech aspektů a po důkladném, nikoliv jen formalistickém, zvážení všech okolností vynesl věcně správný, řádně odůvodněný a rozumný rozsudek. Závěr krajského soudu, který poukazuje na neuvedení konkrétních důvodů názoru žalovaného, že se jedná o údolní nivu, a nutnost zodpovězení rozhodné otázky zda, popřípadě v jakém rozsahu je pozemek tvořen údolní nivou, považuje za správný. Podle něj má tento závěr oporu mimo jiné i ve výkladu k používání neurčitých právních pojmů (viz např. publikace M. Mazanec, Bulletin advokacie 4/2000, kde byl jako ilustrační příklad užit termín údolní niva). Stěžovatel zdůraznil, že samotné formuláře (formulář žádosti o závazné stanovisko k zásahu do významného krajinného prvku i vlastní závazné stanovisko k zásahu do významného krajinného prvku) jsou naprosto nepřijatelné a prejudikující neexistující stav předem, neboť mají ve svém názvu „zásah do významného krajinného prvku“. Stěžovatel má za to, že z kasační stížnosti vyplývá, že se správní orgány domnívají, že vlastně není důležité, zda dotčený pozemek je či není součástí údolní nivy, což „je naprosto nepřijatelné až šokující názor“. Stěžovatel připomíná, že správní řízení bylo vedeno takovým způsobem, že získal oprávněné pochybnosti o správnosti průběhu, použité argumentaci ze strany správních orgánů i závěrech správního řízení. Správní orgány

v této souvislosti zejména nezodpověděly otázku týkající se vymezení údolní nivy a jejich přístup byl neodborný, když argumentovaly v té nejobecnější rovině citací zákona. Žalobce si proto nechal soudním znalcem RNDr. P. O. vypracovat odborné posouzení. Závěr znaleckého posudku, že v dané lokalitě se údolní niva nenachází, pak jednoznačně potvrdil správnost pochyb na straně žalobce. To, že byl tento důkazní materiál dodán až k soudnímu řízení, nijak nesnižuje jeho váhu a zejména pak povinnost správních orgánů vypořádat se řádně se všemi námitkami žalobce. V soudním řízení bylo tímto posudkem v podstatě prokázáno, že správní orgán se s opakovaně tvrzenými námitkami ve správním řízení nevypořádal. Pokud by správní orgány postupovaly správně, tak by podle názoru žalobce dokonce měly nechat zpracovat posudek skutečného odborníka samy. Žalobce podotýká, že výše uvedený znalecký posudek byl respektován i při rozhodování České inspekce životního prostředí v rámci jiného správního řízení dotýkajícího se přímo předmětné věci. Nad rámec výše uvedeného odkazuje žalobce na územní plán obce Knyk, jenž má účinnost od roku 2008 a podle kterého je předmětný pozemek p. č. 1535/1 v k. ú. Knyk určen jako zastavitelná plocha bez jediného prvku ekologické stability. Tedy následně bylo zjištěno a právně zakotveno, že na předmětném pozemku je dokonce možné stavět i budovy a nikoliv jen oplocení, o které žádal žalobce. Na závěr žalobce uvádí, že důvodů pro vyhovění správní žalobě bylo daleko více a krajský soud ve svém rozsudku „v podstatě použil ten nejkřiklavější“. S ohledem na výše uvedené navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu z důvodů v této stížnosti uplatněných a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 3 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně přírody a krajiny se pro účely tohoto zákona vymezují některé základní pojmy takto: významný krajinný prvek jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliníště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků. Zvláště chráněná část přírody je z této definice vyňata (písmeno f).

Podle ust. § 4 odst. 2 citovaného zákona jsou významné krajinné prvky chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce. K zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si

musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Mezi takové zásahy patří zejména umísťování staveb, pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů. Podrobnosti ochrany významných krajinných prvků stanoví ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení stížní námitky, která se týká stěžovatelem tvrzené nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu pro nedostatek důvodů.

Má-li jakékoli rozhodnutí krajského soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí srozumitelné a opřené o dostatek důvodů. V čem lze spatřovat tyto jednotlivé atributy testu přezkoumatelnosti, však soudní řád správní nestanoví, a proto je třeba vycházet především z toho, co vytvořila dosavadní judikatura správních soudů.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaného pod č. 133/2004 Sb. NSS, *„Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na důlčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.“*

V podobném směru se zdejší soud vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaném pod č. 689/2005 Sb. NSS, když uvedl: *„Není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá.“*

Nejvyšší správní soud však v odůvodnění rozhodnutí krajského soudu shora předestřené nedostatky neshledal, neboť je z něho patrné, jak krajský soud v předmětné věci rozhodl, proč shledal rozhodnutí správního orgánu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a o jaké důvody tento svůj závěr opřel. Ostatně pouhý nesouhlas stěžovatele s vlastním hodnocením krajského soudu nemůže sám o sobě znamenat nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Zdejší soud proto nepřisvědčil námitce stěžovatele o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu a naopak se ztotožňuje s jeho závěrem, že rozhodnutí stěžovatele je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, když tento se nezabýval odvolací

námitkou žalobce týkající se vymezení rozsahu údolní nivy na pozemku p. č. 1535/1 v k. ú. Knyk a uvádí k tomu následující.

K otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu se již vyjádřil Vrchní soud v Praze, a to v rozsudku ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6 A 48/92 - 23, publikovaném pod č. 27/1994 SJS. Podle citovaného rozhodnutí musí být z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu seznatelné *„proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů“*

V souzené věci však z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu není nikterak patrné, proč tento považoval námitku žalobce týkající se vymezení rozsahu údolní nivy na pozemku p. č. 1535/1 v k. ú. Knyk za lichou a jakými úvahami se při jejím posouzení řídil. Správní orgán se k této námitce nevyjádřil a tato zůstala nezodpovězena. Argumentace, kterou v této souvislosti stěžovatel prezentuje v kasační stížnosti, že totiž považoval uvedenou odvolací námitku za bezpředmětnou a že se s ní vypořádal v souvislosti s jinou k meritu věci směřující námitkou odkazujíc přitom na bod e) 2 a bod d) odůvodnění svého rozhodnutí, přičemž plně vycházel z posudku Agentury ochrany přírody a krajiny, není podle Nejvyššího správního soudu z napadeného rozhodnutí jednoznačně patrna a je tedy dovozována až následně. Zdejší soud přitom považuje za nezbytné zdůraznit, že argumentace stěžovatele obsažená až v kasační stížnosti nemůže nahradit v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu chybějící úvahu (srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002 - 25, publikovaný pod č. 73/2004 Sb. NSS, či rozsudek téhož soudu ze dne 27. 10. 2003, č. j. 2 A 552/2002 - 25, oba dostupné na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud proto s ohledem na shora uvedené konstatuje, že závěr krajského soudu, že rozhodnutí stěžovatele je v tomto bodě nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, je správný a stěžovatel je povinen, jak mu to již uložil krajský soud, se s touto námitkou vypořádat v novém rozhodnutí. Zdejší soud se přitom podrobně nezabýval námitkami stěžovatele, které se vztahují k výkladu ust. § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, neboť by tím předjímal rozhodnutí stěžovatele.

Pokud stěžovatel dále namítá, že při rozhodování nemohl brát v potaz posudek, který si žalobce nechal vypracovat rok a čtvrt po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, stejně tak jako rozhodnutí České inspekce životního prostředí z prosince 2007, když ani žalobce ve správním řízení důkazní prostředky ke zjištění, že by se na předmětném pozemku významný krajinný prvek nenacházel, nenavrhoval, je třeba zdůraznit, že krajský soud nevytkl stěžovateli, že ve svém rozhodnutí k těmto nepřihlédl, stejně tak nezavázal stěžovatele, aby se

zabýval těmito novými důkazními prostředky. Ostatně to ani není s ohledem na ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., podle kterého soud vychází při přezkoumání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, možné. Krajský soud v této souvislosti toliko stěžovatele upozornil, že jestliže budou takové důkazní prostředky v novém řízení předloženy, je povinen se jimi zabývat, popř. uvést proč k nim nepřihlédne. Tím krajský soud postupoval plně v souladu se zákonem a Nejvyšší správní soud nemá vůči jeho postupu výhrad.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelem uplatněné kasační námitky nejsou ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu důvodné. Protože v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud dle ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla v souladu s ust. § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem dle ust. § 109 odst. 1 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, ale je naopak povinen zaplatit úspěšnému účastníku řízení náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Z obsahu spisu vyplývá, že zástupce žalobce, JUDr. Pavel Jelínek, podal v projednávané věci vyjádření ke kasační stížnosti, soud proto přiznal žalobci na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti částku 2856 Kč, která se skládá z částky 2100 Kč za jeden úkon právní služby – písemné podání soudu týkající se věci samé a 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ust. § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále též „advokátní tarif“). Protože zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), byla k přiznané odměně připočtena i příslušná částka odpovídající dani (456 Kč), kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Tuto částku je stěžovatel povinen zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Pavla Jelínka, Ph. D., advokáta se sídlem Dražkovice 122, Pardubice.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. srpna 2009

JUDr. Radan Malík
předseda senátu